

МОНГОЛ УЛСЫН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН
ТУШААЛ

2019 оны 09 сарын 10 өдөр

Дугаар А/415

Улаанбаатар хот

Г Зүрх судасны өвчнөөс сэргийлэх, өвчлөл, Г
нас баралтыг бууруулах үйл ажиллагааны
төлөвлөгөө батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.6 дахь хэсэгт заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газрын "Халдварт бус өвчинтэй тэмцэх" үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах зорилгоор ТУШААХ нь:

1. Зүрх судасны өвчнөөс сэргийлэх, өвчлөл, нас баралтыг бууруулах үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг хавсралтаар баталсугай.
2. Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг удирдлага, зохион байгуулалтаар ханган ажиллахыг Нийгмийн эрүүл мэндийн газар /Т.Энхзаяа/, Эмнэлгийн тусламжийн газар /Я.Буянжаргал/, мэргэжил арга зүйгээр ханган, үр дүнг тооцож ажиллахыг Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг /Ц.Төмөр-Очир/-т үүрэг болгосугай.
3. Зүрх судасны өвчнөөс сэргийлэх, өвчлөл, нас баралтыг бууруулах арга хэмжээг зохион байгуулж, үр дүнг тооцож, жил бүрийн 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор тус яамны Нийгмийн эрүүл мэндийн газарт тайлагнаж байхыг эрүүл мэндийн байгууллагын дарга, захирал нарт даалгасугай.
4. Тус тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар /Я.Амаржаргал/-д даалгасугай.

САЙД

Д.САРАНГЭРЭЛ

081577

**ЗҮРХ, СУДАСНЫ ӨВЧНӨӨС СЭРГИЙЛЭХ, ӨВЧЛӨЛ, НАС БАРАЛТЫГ БУУРУУЛАХ
2019-2020 ОНД ХЭРЭГЛЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАДНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны
05 дүгээр сарын 10-ны өдрийн
№1415 дугаар тушаалын хавсралт

Зорилго	Зүрх судасны өвчнөөс сэргийлэх, эрт илрүүлэг үзлэг, оношилгоо, эмчилгээний цогц тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах замаар зүрх судасны өвчлөл, нас баралтын түвшинг бууруулах						
	Сурь үзүүлэлт	2019 он	2020 он				
Үр нөлөө (үр нөлөөний шалгуур үзүүлэлт)	Шалгуур үзүүлэлт						
	1. Зүрх судасны тогтолцооны шалтгаант нас баралт (10000 хүн амд)	17.8	17.6	17.5			
	2. Цусны даралт ихсэлт (артерийн дээд даралт ≥ 140 , доод даралт ≥ 90 ба даралт бууруулах эм хэрэглэж байгаа)-ийн тархалт, хувиар	27.5	25.2	24.0			
	3. Цусны даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдсан хүн ам, хувиар (40-65 нас)	65.1	69.0	73.5			
	4. Хоногт 5 гр-аас их давс хэрэглэж буй хүн ам, хувиар (25-64 нас)	83.2	78.0	74.0			
№	Үйл ажиллагааны чиглэл	Арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэрэгжүүлэх байгууллага	Хамтрах байгууллага	Хугацаа	Санхүүжилт Эх үүсвэр
Зорилт 1. Зүрх судасны өвчнөөс сэргийлэх, эрт илрүүлэг үзлэг, оношилгоо, эмчилгээний цогц тусламж, үйлчилгээг сайжруулах, эмчийн хяналтад эрт авч, өвчлөл, нас баралтын тоог бууруулахад чиглэсэн бодлого эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох							
1.1	Бодлого Боловсруулагч, шийдвэр гаргагч нарт зүрх	1. Бодлого боловсруулагч нарт зүрх судасны өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх талаар ухуулга нөлөөллийн үйл ажиллагааг үйлзэлт, үйл ажиглагаг	Нөлөөллийн үйл ажиглагааны тайлан, ухуулга нөлөөлөлд оролцогчдын тоо,	НЭМҮТ УГТЭ-ийн Зүрхний төв	Аймаг, нийслэлийн ЭМГ	2019	10 000 000 МОН/006

судасны өвчний	зохион байгуулах	Төрөл				
<p>Тусламж, үйлчилгээнд тулгамдаж буй асуудлын талаар ухуулга нөлөөллийн үйл ажиллагааг тасралтгүй зохион байгуулах</p>	<p>2. Аймаг, нийслэлийн шийдвэр гаргагчдад зурх судасны өвчнөөс сэргийлэхэд орон нутгийн оролцоо, талаар үйл ажиллагааг зохион байгуулах</p>	<p>Нөлөөллийн үйл ажиллагааны тайлан, Ухуулга нөлөөлөлд оролцогчдын тоо, төрөл</p>	<p>ЭМЯ НЭМҮТ УТГЭ-ийн Зурхний төв</p>	<p>Аймаг, нийслэлийн ЭМГ</p>	<p>2019-2020</p>	<p>6 000 000 МОН/006</p>
	<p>3. Зурх судасны өвчний өнөөгийн тулгамдаж байгаа асуудлын талаар баримтын хуудас, мэдээллийн боловсруулсан, түгээх</p>	<p>Ухуулга сурталчилгааны материалын тоо</p>	<p>НЭМҮТ УТГЭ-ийн Зурхний төв</p>	<p>Төрийн болон төийн бус байгууллага</p>	<p>2019-2020</p>	<p>5 000 000 МОН/006</p>
	<p>4. "Хэрх өвчнөөс сэргийлэх" сэдвээр боловсрол, эрүүл мэндийн удирдах ажилтан, багш нарт ухуулга нөлөөлөл, сургалт явуулж заавар, гарын авлагаар хангах</p>	<p>Ухуулга сурталчилгааны материалын тоо сургалтын хөтөлбөр, оролцогчдын тоо</p>	<p>УТГЭ-ийн Зурхний төв</p>	<p>ЭМБ-ууд</p>	<p>2019-2020</p>	<p>20 000 000 МОН/006</p>
<p>5. Хүүхдийг шалтгаанд зурхний өвчнөөс сэргийлэх (8/20)</p>	<p>хэрхийн шалтгаанд зурхний өвчнөөс сэргийлэх (8/20)</p>	<p>Стреттококкын халдварын хурдавчилсан оношлуураар хангасан байна.</p>	<p>ЭМЯ, ЭМБ ЭҮТГ</p>	<p>ЭМЯ-ны ЭҮТГ</p>	<p>2019-2020</p>	<p>Тухайн байгууллагын төсвийн эх үсвэр</p>
<p>6. Нийтийн биеийн тамир, иог, дасгал хөдөлгөөн, спорт клубээр хичээллэх нөхцөл бололцоог сайжруулах (8/20)</p>	<p>хэрхийн шалтгаанд зурхний өвчнөөс сэргийлэх (8/20)</p>	<p>ЭМД-аас санхүүжүүлэх асуудлыг шийдвэрлэсэн шийдвэр</p>	<p>ЭМЯ-ны БТГ, ЭМДЕГ</p>	<p>ЭМЯ-ны холбогдох газар, хэлтэс</p>	<p>2019-2020</p>	<p>Эрүүл мэндийн даатгалын сан</p>

Зорилт 2. Зурх судасны өвчний анхдагч болон хоёрдогч урьдчилан сэргийлэлт, эрт илрүүлэг үзлэг, оношилгоо, эмчилгээний цогц тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх

<p>2.1 Улсын гуравдугаар төв эмнэлгийн Зурх судасны төвийг бэхжүүлэх, үйл ажиллагааг өргөжүүлэх</p>	<p>1. Улсын гуравдугаар төв эмнэлгийн Зүрхний төвийг тус эмнэлгийн зурх судасны лавлагаа тусламж үзүүлэх Зурх судасны үндэсний төв болгон өргөжүүлж, байгуулах</p>	<p>Үйл ажиллагааны тайлан, гарсан шийдвэр</p>	<p>ЭМЯ-ны ЭЗСХО-ын газар УЛТЭ, Зүрхний төв</p>	<p>ОУБ, Хөрөнгө оруулагчид Барилгын зураг, төсвийн мэргэжлийн байгууллага</p>	<p>2019-2020</p>	<p>Төсөл хөтөлбөр МОН/006 5 000 000</p>
<p>2. Зурх судасны өвчний оношилгоо, эмчилгээ хийх, судсан дотуурхи катетер лабораторийн тоог нэмэгдүүлэх</p>	<p>Эрүүл мэндийн сайдын тушаал</p>	<p>ЭМЯ-ны БТГ УЛТЭ</p>	<p>Харьяалах байгууллага</p>	<p>2019-2020</p>	<p>Улсын төсөв</p>	
<p>3. Зурх судасны өвчний оношилгоо, эмчилгээнд шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн хангалтыг нэмэгдүүлэх</p>	<p>Эрүүл мэндийн сайдын тушаал</p>	<p>ЭМЯ-ны ЭУТГ УЛТЭ Зүрхний төв</p>	<p>Харьяалах байгууллага</p>	<p>2019-2020</p>	<p>50 000 000 МОН/006</p>	
<p>4. Цусны даралт ихсэх, хуухдийн стрептококкын халдварын илрүүлэг үзлэгт шаардлагатай эм, урвалж, багаж, хэрэгслийн хангамжийг нэмэгдүүлэх (8/20)</p>	<p>Хангагдсан аймгийн тоо</p>	<p>ЭМЯ-ны НЭМГ, ЭУТГ, ЭЗСХОГ Сангийн яам</p>	<p>ХСҮТ, Аймаг дүүргийн ЗД, аймаг, нийслэлийн ЭМГ, НЭ</p>	<p>2019-2020</p>	<p>Тухайн байгууллагын төсвийн эх үүсвэр</p>	
<p>5. Харвалт, шигдээсийнтасаг, нэгжийг Улсын 1, 2-р төв эмнэлэг, Төрийн тусгай албан хаагчдын нэгдсэн эмнэлэгт шинээр байгуулах (8/20)</p>	<p>Харвалт, шигдээсийн тасаг байгуулагдсан байна.</p>	<p>ЭМЯ-ны ЭУТГ, ЭЗСХОГ БХЯ</p>	<p>Улсын 1, 2-р төв эмнэлэг, ТТАХНЭ,</p>	<p>2019</p>	<p>Улсын төсөв</p>	

2.2	<p>3СӨ-ний урьдчилан сэргийлэлт, оношилгоо, эмчилгээ, хяналтын олон улсын жишигт нийцсэн хөтөлбөр, зааврыг хэрэгжүүлэх</p>	<p>1. Зүрх судасны өвчний нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний оношилгоо, эмчилгээний заавар, гарын авлагыг орчуулан, хэвлүүлж түгээх</p>	<p>Эрүүл мэндийн сайдын тушаал, Шинээр болговсруулж, хэвлүүлсэн хэрэгжүүлж байгаа багц, гарын авлага, журам, зааврын тоо</p> <p>ЭМЯ-ны НЭМГ ЭУТГ, УТТЭ Зүрхний төв</p> <p>АШУУИС Европын зүрхний нийгэмлэг Монголын зүрхний нийгэмлэг</p> <p>2019-2020</p> <p>5 000 000 МОН/006</p>
	<p>2. Зүрх судасны нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний багцыг эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээнд нэвтрүүлэх бэлтгэл ажлын хүрээнд сонгогдсон ЭМБ-д хурдавчилсан үнэлгээ хийж, зөвлөмж гаргах</p>	<p>Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээнд үзүүлэх зүрх судасны нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний багц болон түүнийг хэрэгжүүлэх зааврыг орчуулж, хэвлүүлэх</p> <p>Орчуулсан заавар, хэвлүүлсэн тоо</p>	<p>Үнэлгээний тайлан</p> <p>ЭМЯ-ны НЭМГ, ЭТГ</p> <p>ОУБ, ТББ, ЭМБ-ууд</p> <p>2019</p> <p>ДЭМБ</p>
	<p>3. Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээнд үзүүлэх зүрх судасны нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний багц болон түүнийг хэрэгжүүлэх зааврыг орчуулж, хэвлүүлэх</p>	<p>Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээнд үзүүлэх зүрх судасны нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний багцыг хэрэгжүүлэх талаар эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд үе шаттайгаар сургалт зохион</p> <p>Сургалтын хөтөлбөр, оролцогчдын тоо</p>	<p>ЭМЯ-ны НЭМГ, ЭТГ</p> <p>УТТЭ, ДЭМБ</p> <p>2019-2020</p> <p>ДЭМБ</p>

	байгуулах	5. Зүрхний хавхлагийн гажгийн оношилгоо, эмчилгээ хяналтын талаар удирдамж боловсруулж хэрэгжүүлэх	Батлагдсан удирдамж, хэрэгжилт	УТЭ, Зүрхний төв, ЗСТ ЗМЭТ	ЭМХТ Аймаг, нийслэлийн ЭМГ	2019-2020	2 000 000 МОН/006
		6. Стреттококкын халдварыг хур-давчилсан аргаар оношлох орчин үеийн аргыг холбогдох эмнэлзүйн стандарт, зааварт оруулах (8/20)	Стандарт,зааварт тусгагдсан байдал	УТЭ, Зүрхний төв, ЗСТасар	ЭМЯ-ны ЭТГ, ЭТГ ЭХЭМТ	2019	1 000 000 МОН/006
		7. Хүүхдийн хэрхийн шалтгаант зүрхний эмгэгийг эрт илрүүлэх үзлэг шинжилгээ хийх, оношийг бүрэн баталгаажуулах эмчлэх (8/20)	Эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдсан хүүхдийн тоо, онош баталгаажсан, эмчлэгдсэн хүүхдийн тоо	Аймаг, дүүргийн НЭ	УТЭ-ийн Зүрх судасны төв ЭХЭМТ	2019-2020	Тухайн байгуулагын төсвийн эх үүсвэрээс
		1. Зүрх судасны эмч нарын мэдлэг, мэргэшил, үр чадварыг сайжруулах сургалт зохион байгуулах	Зохион байгуулсан сургалтын тайлан, үр дүн, сургалт, уулзалт, зөвлөгөөний тоо, оролцогчдын тоо	УТЭ, Зүрхний төв	ЭМЯ-ны ТЗҮГ, ЭМХТ Аймаг, нийслэлийн ЭМГ МЭСЭНН	2019-2020	80 000 000 МОН/006
2. Зүрх судасны өвчний тусламж, үйлчилгээний талаар үндэсний болон ОУ-ын хурал, зөвлөгөөн, уулзалт семинар зохион байгуулах, оролцох	Зохион байгуулсан сургалтын тайлан, үр дүн, сургалт, уулзалт, зөвлөгөөний тоо, оролцогчдын тоо	ЭМЯ, УТЭ, Зүрхний төв	НЭМТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМГ, Харьяалах байгууллгууд	2019-2020	100 000 МОН/006		
2.3	Зүрх судасны өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эмчлэх, хянах ажлыг эрхэлдэг эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтэнг сургалтанд хамруулах замаар мэдлэг, мэргэжлийг						

		Дээшлүүлэх				
3.	Өрх, сум, тосгоны ЭМТ, аймаг, дүүргийн НЭ-ийн эмч, мэргэжилтүүдэд эмнэлгэйн зааврыг мөрдүүлэх, хяналт тавих сургалт явуулах (8/20)	Сургалтын хөтөлбөр, оролцогчдын тоо, үйл ажиллагааны тайлан	ЭМЯ-ны ЭТГ, ЭМХТ, УЛТЭ, Зүрхний төв	Харьяалах байгууллага	2019-2020	12 000 000 МОН/006
4.	Судсан дотуурхи оношилгоо эмчилгээний ажлын байран дээрх сургалтыг ОУ-ын багийн тусламжтай зохион байгуулах	Мэс ажлбар хийгдсэн тоо,	ЭМЯ-ны ЭТГ УЛТЭ Зүрхний төв	Харьяалах байгууллага ОУБ	2019-2020	30 000 000 МОН/006
5.	Зурх судасны эмч нарын цахим програм ашиглалтыг сайжруулах тасралтгүй сургалт зохион байгуулах	Эрүүл мэндийн сайдын тушаал	ЭМЯ-ны ЭМЦМХ УЛТЭ Зүрхний төв	Харьяалах байгууллага	2019-2020	10 000 000 МОН/006
6.	Зурх судасны мэс заслын чадавхийг нэмэгдүүлэх ажлын байран дээрх сургалт-мэс заслыг ОУ-ын мэргэжилтнүүдтэй хамтран мөргөшүүлэх сургалт зохион байгуулах	Мэс засал хийлгэж эдгээсэн иргэдийн тоо, гадаадын багийн ирэлтийн тоо	ЭМЯ-ны ЭТГ УЛТЭ Зүрхний төв	Харьяалах байгууллага ОУБ	2019-2020	280 000 000 МО Н/006
7.	Зүрхний мэс заслын эмч, сувилагч нарыг багаар нь мэргэжил дээшлүүлэх гадаад улсад сургалтад хамруулах	Сургалтын тоо/хугацаа	ЭМЯ-ны ТЗУГ ЭМХТ УЛТЭ Зүрхний төв	Харьяалах байгууллага ОУБ	2019-2020	100 000 000 МОН/006
8.	Дотрын эмч нарт ревматологийн сургалтыг зохион байгуулах	Хамрагдсан эмчийн тоо	ЭМЯ-ны ТЗУГ ЭМХТ АШУУИС	ЭМХТ, аймаг, нийслэлийн ЭМГ	2018-2020	Улсын төсөв
9.	Артерийн гипертензийг илрүүлэх, оношлох, эмчлэх, анхдагч болон хоёрдогч урьдчилан сэргийлэлтийн	Сургалт, хамрагдсан эмч нарын тоо,	УЛТЭ, НЭМҮТ, АШУУИС	ЭМХТ, аймаг, нийслэлийн ЭМГ	2019-2020	Улсын төсөв

	<p>Чиглэлээр аймаг, дүүргийн эмч нарт сургалт явуулж, зааврын мөрдөлтөд хяналт тавих</p>			Хаан Банк сан		
<p>2.4 Зүрх судасны өвчний эрсдлээс сэргийлэх үйл ажиллагааг өргөжүүлэх</p>	<p>1. Зүрх судасны өвчний эрсдлийг 10 жилийн өмнөөс тооцох, сэргийлэх аргачлал боловсруулах, нэвтрүүлэх</p>	<p>Эрүүл мэндийн сайдын тушаал</p>	<p>ЭМЯ-ны НЭМГ УЛТЭ, НЭМҮТ</p>	<p>Аймаг, нийслэлийн ЭМГ, ОУБ</p>	<p>2019- 2020</p>	<p>3 000 000 МОН/006</p>
<p>2. Аймаг, нийслэлийн хүн амын Зүрх судасны эрсдэлт хүчин зүйлсийн үнэлгээг орон нутгийн ЭМБ-тай хамтран хийж, тухайн орон нутгийн хүн амд чиглэсэн урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны чиглэлийг зорилтот бүлэг бүрээр тодорхойлох</p>	<p>Эрсдэлийн үнэлгээний дүн</p>	<p>ЭМЯ, УЛТЭ, НЭМҮТ</p>	<p>Аймаг, нийслэлийн ЭМГ</p>	<p>2019- 2020</p>	<p>Улсын төсөв</p>	
<p>3. Артерийн гипертензийн эсрэг үндэсний аяныг өргөжүүлэх</p>	<p>Аяны хөтөлбөр хэрэгжилт</p>	<p>УЛТЭ, ХААН Банк Сан</p>	<p>Аймаг, нийслэлийн ЭМГ, ХААН Банкны салбарууд</p>	<p>2019- 2020</p>	<p>ЭМДС</p>	
<p>4. Зүрх судасны өвчлөл өндөртэй аймгуудыг сонгон Артерийн гипертенз болон бусад Зүрх судасны өвчний илрүүлэг үзлэг, эрсдэлийн үнэлгээ, эрүүл мэндийн боловсролын кампанит ажил зэрэг зорилтот үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх</p>	<p>Илрүүлэг үзлэгийн тоо Сургалтын тоо хамрагдсан эмнэлгийн мэргэжилтэн, иргэдийн тоо</p>	<p>УЛТЭ, Зүрхний төв, ЗСТ, ХТ, НЭМҮТ</p>	<p>Аймаг, нийслэлийн ЭМГ ХААН Банк САН</p>	<p>2019- 2020</p>	<p>Улсын төсөв</p>	
<p>5. ӨЭМТ, СЭМТ, аймаг, дүүргийн хүн амын дунд артерийн даралт ихсэлтийн</p>	<p>Эрт илрүүлийг нэмэгдүүлэх хүрээнд зохион</p>	<p>Өрх, сум, тосгоны ЭМТ</p>	<p>Аймаг, нийслэлийн ЭМГ,</p>	<p>2019- 2020</p>	<p>Улсын төсөв (ӨСТЭМТ)</p>	

	<p>эрсдлийн үнэлгээ хийж, үр дүнд суурилсан үйл ажиллагааг хувь хүн, гэр бүл, байгууллага, хамт олны оролцоотой зохион байгуулах</p>	<p>байгуулсан арга үр хэмжээний үр дүн, тайлан</p>		<p>Төрийн байгууллага, аж ахуйн нэгж байгууллага</p>		<p>Улсын төсөв (ӨСТЭМТ)</p>
	<p>6. Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын зурх судасны өвчний диспансерын хяналтыг нэмэгдүүлэх</p>	<p>Жилд 5-аас доошгүй аймаг, Нийслэлийн 10-аас доошгүй өрхийн эрүүл мэндийн төвийг хамруулна.</p>	<p>УТЭ НЭМҮТ ЭМБ-ууд</p>	<p>Аймаг, нийслэлийн ЭМГ</p>	<p>2019-2020</p>	<p>ДЭМБ төсөв (ӨСТЭМТ)</p>
	<p>7. "Давсгүй цай" аяныг зорилготой аймгуудад зохион байгуулах, дүгнэх</p>	<p>Аяны хөтөлбөр хэрэгжилт</p>	<p>НЭМҮТ, УТЭ ХААН Банк Сан, Зүрхний төв ЗСТ, ХТ</p>	<p>Аймаг, нийслэлийн ЭМГ, ХААН Банкны салбарууд</p>	<p>2019-2020</p>	<p>ЭМДС</p>
	<p>8. Зүрхний шигдээс, харвалтын үед үзүүлэх яаралтай тусламжийн талаар хүн амын мэдлэг, чадварыг сайжруулах (8/20)</p>	<p>МСС-ны хөтөлбөр, удирдамж, Хамрагдсан хүний тоо</p>	<p>УТЭ Зүрхний төв НЭМҮТ</p>	<p>ЭМБ-ууд</p>	<p>2019-2020</p>	<p>ДЭМБ ЭМДС</p>
<p>Зорилт 3. Хүн амын эрүүл аж төрөх мэдлэг, хандлага, дадлыг сайжруулах, байгууллага, аж ахуйн нэгжид эрүүл мэндийг дэмжих орчин бүрдүүлэх, ЗСӨ-нд нөлөөлж байгаа анхдагч болон завсрын эрсдэлт хүчин зүйлсийн тархалтыг бууруулах</p>						
<p>3.1 Зүрх өвчний хүчин /архи, хөдөлгөөний хомсдол, жингийн илүүдэл, стресс/ урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр зорилготой бүлэгт</p>	<p>1. Цусны даралт, цусан дахь өөх тос, глюкоз, биеийн жинг иргэн өөрөө хянах аргачлал боловсруулах</p> <p>2. Архи, тамхи, хөдөлгөөний хомсдол, жингийн илүүдэл, стресс гэх мэт сэдвээр МСС-ны материал боловсруулах,</p>	<p>• Боловсруулсан мэдээлэл сурталчилгааны материалын тоо</p> <p>• Хэвлүүлсэн болон түгээсэн материалын тоо</p>	<p>НЭМҮТ УТЭ Зүрхний төв</p>	<p>Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ЭМБ ТББ ОУБ</p>	<p>2019-2020</p>	<p>ДЭМБ ЭМДС</p>

	<p>зориулсан МСС-ны материал, контент боловсруулах, хэвлүүлэх, түгээх</p> <p>3. Аргачлал болон боловсруулсан мэдээлэл, сурталчилгааны материалыг анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудад хургуулэх</p>					<p>ДЭМБ ЭМДС</p>
<p>3.2 Хүн амын дунд амьдралын буруу хэвшил, эрсдэлт зан үйлийг өөрчлөх чиглэлээр эрүүл мэндийн боловсрол олгох үйл ажиллагаа зохион байгуулах</p>	<p>1. Эрүүл орчин, зөв хооллолт, дасгал хөдөлгөөн, архи, тамхинаас татгалзах чиглэлээр ЭМАШБ-д хүн амд суурилсан эрүүл мэндийн сургалт, сурталчилгааны үйл ажиллагааг зохион байгуулах</p>	<p>Зохион байгуулсан сургалтын тоо Сургалт, сурталчилгааны үйл ажиллагаанд хамрагдсан иргэдийн тоо</p>	<p>Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ЭМБ ТББ ОУБ</p>	<p>НЭМҮТ УТТЭ УТТЭ ЗСТ</p>	<p>2019-2020</p>	<p>65 000 000</p>
<p>3.3 Цахим хуудас, нийгмийн сүлжээгээр Зүрх судасны өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх, биеийн жингээ хянах, дасгал хөдөлгөөнийг хэвшүүлэх, архиний хэрэглээг багасгах, давсны хэмжээг хязгаарлах, жимс, хүнсний ногоо ихээр</p>	<p>1. Зүрх судасны өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх мэдээлэл, сурталчилгааны инфографик, видео, шторк боловсруулах</p> <p>2. ЭМБ-дын цахим хуудас, нийгмийн сүлжээгээр хуваарийн дагуу мэдээлэл түгээх</p> <p>3. Хүн амын зан үйлийн буруу хэвшил, зан үйлийг өөрчлөх, эрсдэлт хүчин зүйлс, урьдчилан сэргийлэх талгаар хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай тогтмол, урт хугацаанд гэрээ байгуулан</p>	<p>Батлагдсан хуваарь Байршуулсан МСС-ны материалын тоо Хандалтын тоо</p>	<p>НЭМҮТ УТТЭ</p>	<p>Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ЭМБ ТББ ОУБ</p>	<p>2019-2020</p>	<p>65 000 000 МОН/006</p>

<p>хэрэглэх, тослоо багатай сүү, сүүн бүтээгдэхүүн хэрэглэх талаар мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааг түгээх хуваарь батлуулах, хэрэгжүүлэх</p>	<p>ажиллах</p>					<p>20 000 000 МОН/006</p>
<p>3.4 Зүрх судасны өвчнөөс сэргийлэх чиглэлээр ЕБС-ийн сурагчдад зориулсан үйл ажиллагааг өргөжүүлэх</p>	<p>1. ЕБС-ийн эрүүл мэндийн хичээлийн багш, нийгмийн ажилтан, эмч нарт Зүрх судасны өвчний эрсдэлт хүчин зүйлс, урьдчилан сэргийлэлт, эрт илрүүлэг үзлэгийн талаар сургалт зохион байгуулах</p> <p>2. ЕБС-ийн албан болон албан бус боловсролын хөтөлбөрт ЗСӨ-ний талаарх агуулгыг нэмэгдүүлэх ухуулга нөлөөллийн үйл ажиллагааг зохион байгуулах</p> <p>3. Хуүүхдийг хэрэхийн шалтгаант зүрхний өвчнөөс сэргийлэх зорилгоор Аймаг, Нийслэлийн Засаг дарга нартай хийх үр дүнгийн гэрээнд сурагчдыг хяналтанд авч эрүүлжүүлэх арга хэмжээг тусган хэрэгжүүлэх (8/20)</p>	<p>Үйл ажиллагааны тайлан</p>	<p>ЭМЯ БСШУСЯ НЭМҮТ УГТЭ</p>	<p>Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ЭМБ, Боловсролын байгууллага ТББ ОУБ</p>	<p>2019-2020</p>	<p>-</p>

		4. Сургуульд суурилсан суратчдын эрүүл мэндийн 3 дахь судалгаанд гүйлсэн булчирхайн архаг үрэвсэл, хэрх өвчний тархалтын түвшинг тодорхойлох талаар түвшинг тодорхойлох талаар асуумж оруулж судлах (8/20)	хэрх өвчний тархалтын түвшинг тодорхойлох талаар асуумжийг тусгасан байна. Тайлан	НЭМҮТ	АШУУИС	2019-2020	-
3.5	Ч Ямар хэлбэрийн тамхидалтад үл өртөх, тамхичдыг илрүүлэх, тамхичдын тоог бууруулах, дам тамхидалтад өртөхгүй байх чиглэлээр хийх үйл ажиллагааг өргөжүүлэх	1. Тамхинаас гаргах, тамхинаас гарч буй хүмүүсийг дэмжих үйлчилгээг утсаар болон интернетээр өгөх үйлчилгээг нэвтрүүлэх 2. Тамхидалтыг бууруулах, дам тамхидалтад өртөхөөс сэргийлэх чиглэлээр хэвлэл мэдээллийн болон эрүүл мэндийн боловсролын кампанит аян зохион байгуулах 3. Тамхигүй аймаг, дүүрэг, сум, баг, байгууллага, сургууль болгох хөдөлгөөнийг эрчимжүүлэх	Утсаар болон интернетээр зөвлөгөө авсан хүмүүсийн тоо, хандалт, тайлан Сургалт, сурталчилгааны үйл ажиллагааны тайлан	НЭМҮТ УТЭ ЗСТ	Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ЭМБ ТББ ОУБ	2019-2020	ДЭМБ, ЭМДС
3.6	"Цусны даралтаа хянаж хэвшье" хөдөлгөөнийг гэр бүл, хамт олон, байгууллагын хүрээнд идэвхижүүлэх	1. Цусны даралт зөв хэмжих, түүнийг хянах аргачлал, зөвлөмж боловсруулж, хэвлүүлэх, түгээх 2. Цусны даралтаа зөв хэмжих, хянах чиглэлээр олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэлээр сурталчлах,	Үйл ажиллагааны тайлан	УТЭ, НЭМҮТ, ЭУТГ Бүх шатны ЭМБ-ууд	Хэвлэл мэдээллийн байгууллага, Төрийн болон ТББ Аж ахуйн нэгж байгууллага ОУБ	2019-2020	ДЭМБ, ЭМДС

	<p>3. Олон нийтийн газар, зах, дэглүүр, хоолны газар, эмийн сан, аж ахуйн нэгж, үйлдвэр, албан байгууллагууд цусны даралт хэмжигч аппараттай байх хөдөлгөөн өрнүүлэх</p> <p>4. Бүх эмийн сангууд цусны даралт хэмжигчтэй байх талаар стандартад тусгах</p>				ЭМДС
<p>3.7</p> <p>Байгууллага, аж ахуйн нэгжид эрүүл мэндийг дэмжих орчин бүрдүүлэх үйл ажиллагааг өргөжүүлэх</p>	<p>1. Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллага, сургууль</p> <ul style="list-style-type: none"> • Эрүүл ажлын байр • Эрүүл хоолоор үйлчилдэг байгууллага • Ажлын байрны дасгал хөдөлгөөн хийж хэвшүүлсэн байгууллага • 10000 алхам • Ажилтан албан хаагчдаа эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх, үзлэг оношилгоонд хамруулж хэвшсэн байгууллага • Тамхигүй ажлын байр 	<p>ЭМД Байгууллага Эрүүл ажлын байрны тоо Эрүүл хоолоор үйлчилдэг ажлын байр, нийтийн хоолны газрын тоо Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдсан ажиллагчдын тоо</p>	<p>ЭМЯ НЭМҮТ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ</p>	<p>Аймаг, нийслэлийн ЭМГ Аж ахуйн нэгж байгууллага Төрийн байгууллага</p>	<p>2019- 2020</p>
<p>3.8</p> <p>Зурх судасны өвчний завсрын эрсдэлт хүчин зүйлсийн илрүүлэг, хяналтыг эрчимжүүлэх мэдээлэл сургалт сурталчилгаа</p>	<p>1. Зурх судасны өвчний завсрын эрсдэлт хүчин зүйлсийн талаар эрүүл мэндийн боловсрол олгох үйл ажиллагаа</p> <p>2. Зурх судасны өвчний завсрын эрсдэлт хүчин зүйлсийн эрт илрүүлэг үзлэгт эрсдэлт бүлгийн хүн амыг хамруулах</p>	<p>Үйл ажиллагааны тайлан</p>	<p>УГТЭ ЗСТ</p>	<p>Аймаг, нийслэлийн ЭМГ</p>	<p>2019- 2020</p> <p>10 000 000 МОН/006</p>

		Үйл ажиллагааг орон нутгийн хэмжээнд эрчимжүүлэх							
Зорилт 4. Зурх судасны өвчин, тэдгээрийн эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулах чиглэлээр эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг өргөжүүлж, ЗСӨ-ий бүртгэл, мэдээлэл, тандалт, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний цахим, нээлттэй тогтолцоог орон нутаг, бусад салбар, үндэсний хэмжээнд бий болгож бэхжүүлэх									
4.1	Зурхний архаг өвчний (150) талаарх үндэсний хэмжээний суурь судалгааны сан, эмнэл нотолгоо бий болгох	1. Монгол зурхний зүйг судлах дунд зурхний тархвар зүйг судлах хийх	Эрх бүхий байгууллагын шийдвэр, тушаал	ЭМЯ-ны ЭУТГ УТТЭ	БСШУСЯ, ШУТС	2019-2020	5 000 000 ШУТС		
		2. Зурхний оношилгоо, эдийн засгийн дүнгийн болон эмнэл зүйн үр дүнгийн судалгаа хийх	Судалгааны дүн	ЭМЯ-ны ЭУТГ, УТТЭ, Зурхний төв, ЗСТ, АШУУИС	БСШУЯ, ШУТС	2019-2020	5 000 000 ШУТС		
		3. Монгол зурхний хүнд хүдрэлд шалтгаан, зүгийг нарийвчлан гаргах	Судалгааны тайлан, үр дүн	ЭМЯ УТТЭ	БСШУСЯ, ШУТС	2019-2020	5 000 000 ШУТС		
		4. Зурхний дутагдлын оношилгоо, тодорхойлох зарим биомаркер (BNP, NT-pro BNP, тропонин T1, Tm) болон багажын шинжилгээ оношилгооны үр дүн, ач холбогдлыг судлах	Судалгааны тайлан, үр дүн	ЭМЯ-ны ЭУТГ УТТЭ	БСШУСЯ, ШУТС	2019	5 000 000 ШУТС		
		5. Зурх судасны өвчин ба давсны хэрэглээний судалгааг хийх	Судалгааны тайлан	ЭМЯ-ны ЭУТГ, УТТЭ	НЭМУТ, БСШУСЯ, ШУТС	2019-2020	ОУБ, ЭМДС, ШУТС		
4.2	Хүн ам эмнэлэгт болон	1. Зурх судасны тандалтын болон	Бүртгэл, хяналт, тандалтын	ЭМЯ-ны ЭМЦМХ	Харьяалах байгууллага	2019-2020	2 000 000 МОН/006		